

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ПОЙДИ-НОСИК Н.Н., БАЧО Р.Й., ЩЕРБАН М.Д. «РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ»

Орлов Ігор

д.е.н., проф., Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, кафедра економіки

Інтеграція України в Європейський економічний простір вимагає структурної перебудови усіх сфер національної економіки. Чільне місце в цьому процесі займають і регіони України. Визначення їх оцінки та місця у даних процесах продиктовані у «Концепції створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання». Водночас, негативний вплив фінансової кризи призвів до ескалації кризових явищ в економіці регіонів, призвівши до поглиблення асиметричності їх розвитку. Необхідність усунення цих дисбалансів продиктована Розпорядженням КМУ «Про затвердження плану заходів, спрямованих на подолання наслідків світової кризи в регіонах».

В існуючих дослідженнях проблемам регіонального розвитку кредитної кооперації не приділено достатньої уваги. На даний час кредитна кооперація регіонів України розвивається автономно та безсистемно, характеризуючись істотним скороченням кількості охоплених нею та

зростанням недовіри до неї з боку споживачів небанківських фінансових послуг, що і зазначено у «Концепції захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні». Особлива увага до цього сегменту регіональної економіки зростає в силу масового неповернення цими небанківськими фінансовими установами вкладів її членів.

Наявність широкого кола завдань державної політики до розвитку продуктивних сил та регіональної економіки, які стосуються як територіального розвитку, так і окремих ринків, зокрема, кредитної кооперації, свідчить про те, що монографія авторів Пойди-Носик Н.Н., Бачо Р.Й. та Щербан М.Д. є актуальною, має практичну спрямованість і може бути використана органами регулювання ринку фінансових послуг та місцевими адміністраціям для прийняття рішень з розвитку кредитної кооперації в регіоні, зокрема з урахуванням його транскордонного положення.

Значущість роботи підвищує поєднання в дослідженні теоретичних та практичних аспектів управління розвитком кредитної кооперації на загальнодержавному та регіональному рівнях. Фокусування даного дослідження саме на розкритті цих питань обумовлює значну наукову та практичну цінність отриманих результатів, а також дозволяє поставити низку нових завдань для подальшого проведення дослідження.

Актуальність обраної теми також обумовлена недостатньою розробкою теоретико-методичних основ та практичного інструментарію розвитку кредитної кооперації на регіональному рівні. Теоретична значимість отриманих результатів дослідження зумовлена новизною розроблених у монографії методичних підходів, можливістю широкого їх застосування як у проведенні подальших досліджень, так і в практичній діяльності. Впровадження викладених у роботі положень та рекомендацій в практику кредитних спілок України, органів державного регулювання ринку фінансових послуг, інститутів саморегулювання, громадських організацій сприятиме розвитку кредитної кооперації в регіонах України, зокрема Закарпатській області, а на її прикладі інших регіонів.

Монографія складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Розділи монографії органічно розкривають особливості розвитку та регулювання кредитної кооперації регіонів України у посткризовий період.

Перший розділ монографії розкриває концептуальні засади кредитної кооперації регіону, розглядає підходи до трактування категорій “кооперація” та “кооператив” вітчизняними та зарубіжними вченими, висвітлює роль кредитних кооперативів у розвитку регіону. Виділено етапи фор-

мування чинної системи органів державного регулювання кредитної кооперації, а також досліджено методичні аспекти оцінки розвитку кредитної кооперації у регіоні та запропоновано авторську систему рейтингового оцінювання діяльності кредитних кооперативів у регіонах України.

У другому розділі представлено результати аналізу тенденцій розвитку кредитної кооперації України протягом 2009-2014 років, в тому числі в розрізі регіонів, на основі чого сформовано рейтинг регіонів України за ступенем розвитку кредитної кооперації. Особлива увага фокусується на оцінці фінансово-економічного стану кредитних кооперативів Закарпаття за двома методиками (PEARLS та система показників НАКСУ).

Третій розділ наукової роботи присвячений проблемам впливу державного та інституційного регулювання на розвиток кредитної кооперації. На фоні дослідження місця і ролі кредитних кооперативів у розвитку кредитної системи України доведена важливість для розвитку кредитної кооперації органів інституційного регулювання, які сприяють поліпшенню фінансово-господарської діяльності установ та досягненню останніми кращих фінансово-економічних показників. Чільне місце в розділі відведено порівняльному аналізу державного та інституційного регулювання національної системи кредитної кооперації. З метою визначення рівня участі держави у регулюванні розвитку кредитної кооперації України в монографії запропонований комплекс показників, які дозволяють оцінити активність державного регулювання та ефективність виконання контрольної функції Нацкомфінпослуг.

Четвертий, заключний розділ, розкриває перед читачем роль ті чинники, що

перешкоджають розвитку кредитної кооперації як на державному, так і регіональному рівнях. У цьому розділі представлено результати екстраполяційного прогнозування розвитку кредитної кооперації у Закарпатській області та окреслено необхідні заходи державної та регіональної політики, які повинні бути спрямовані на стимулювання розвитку кредитної кооперації.

Висновки та отримані результати можуть бути використані при подальшому вивченні питань, пов'язаних з розвитком не тільки кредитної кооперації, але й кредитних установ взагалі, зокрема на регіональному рівні, при викладанні навчаль-

них дисциплін з фінансів та кредиту, а також спецкурсів з регіональної економіки, ринку фінансових послуг.

В цілому, монографія Н.Н. Пойди-Носик, Р.Й. Бачо, М.Д. Щербан є завершеним науковим дослідженням, містить розробку теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо вдосконалення теорії та практики регулювання розвитку кредитної кооперації регіону, має наукову новизну і практичне значення, може бути рекомендованою до використання фахівцями і науковцями у галузі фінансів та кредиту, а також викладачами та студентами економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.